

Josip Talanga, Graecum philosophicum – ZS 2010-11

Vježba 1 -9 – rečenice za probni kolokvij

Vježba 1.

1. Ὁ φιλόσοφος φιλεῖ τὸν λόγον.
2. Οἱ ἀνθρωποι ἐν τῷ οἴκῳ εἰσίν.
3. Ὁ φίλος δηλοῖ τοὺς λόγους.
4. Ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων τιμᾶ τοὺς φιλοσόφους.
5. Τὰ δένδρα κόσμος ἔστι τῶν ἀγρῶν.
6. Ἀνθρωπος ἀνθρωπον γεννᾷ.
γεννῶ < γεννάω 'rađam'
7. Ἡ Αἴγυπτός ἔστι δῶρον τοῦ Νείλου ποταμοῦ.
δῶρον, -ου, τό 'dar'; ποταμός, -οῦ, ὁ 'rijeka'
8. Τιμᾶτε τοὺς νόμους; Εἰσὶν γάρ νόμοι τοῦ δήμου.
νόμος, -ου, ὁ 'zakon'; γάρ 'jer', 'naime'
9. Ἄει ἐν χρόνῳ ἐσμέν.
ἄει 'uvijek'; χρόνος, -ου, ὁ 'vrijeme'
10. Ἐστι θεός.
θεός, -οῦ, ὁ 'bog'
11. Τοῖς ἀνθρώποις ἔξεστιν τιμᾶν τοὺς θεούς.
ἔξεστιν 'dopušteno je'
12. Οἱ ἱατροὶ τοὺς ἀνθρώπους θεραπεύσιν.
ἱατρός, -οῦ, ὁ 'liječnik'; θεραπεύω 'liječim'
13. Τῷ λόγῳ τοῦ φίλου πιστεύω.
πιστεύω 'vjerujem', 'imam povjerenja'

Vježba 2.

1. 'Εν τῇ δημοκρατίᾳ ὁ δῆμος τὰς ἀρχὰς πολιτικὰς ἔχει.
ἀρχή, -ῆς, ἡ tri osnovna značenja: 1. 'početak' (vremenski); 2. 'princip', 'načelo',
'počelo' (filozofija); 3. 'vlast', 'služba', 'funkcija' (politika); ęxω 'imam'
2. 'Η σοφία τοῖς ἀνθρώποις τῆς εὐδαιμονίας πηγή ἐστιν.
εύδαιμονία, -ας, ἡ 'sreća', 'blagostanje'; πηγή, -ῆς, ἡ 'izvor'
3. Αἱ ἐπιστῆμαι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων πλουτίζουσιν.
ἐπιστήμη, -ης, ἡ 'znanost', 'znanje'; ψυχή, -ῆς, ἡ 'duša'; πλουτίζω 'bogatim (se)'
4. Τί τοῖς φιλοσόφοις οὐ πιστεύετε;
τί 'zašto?'; πιστεύω 'vjerujem', 'imam povjerenja'
5. 'Η εἰρήνη τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας τρέφει.
είρηνη, -ης, ἡ 'mir'; τέχνη, -ης, ἡ 'umijeće'; τρέφω 'hranim'
6. 'Αμαθία τῶν ἀρχῶν καὶ αἰτίων ἐστὶ ρίζα τῆς δόξης.
ἀμαθία, -ας, ἡ 'neznanje'; καί 'i'; αἰτία, -ας, ἡ 'uzrok'; ρίζα, -ης, ἡ 'korijen';
δόξα, -ης, ἡ dva osnovna značenja: 1. 'mnijenje' (niži stupanj znanja od ἐπιστήμη);
2. 'slava', 'ugled'
7. Τίς ἔχει τὴν ἐπιστήμην τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν αἰτίων;
8. Θαυμάζομεν τὴν τῶν φιλοσόφων Ἀθηναίων παιδείαν.
θαυμάζω 'divim se', 'čudim se'; παιδεία, -ας, ἡ 'obrazovanje'
9. 'Η γῆ σφαῖρά ἐστιν.
γῆ, γῆς, ἡ 'Zemlja'; σφαῖρα, σφαίρας, ἡ 'kugla'
10. Θαλῆν μὲν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ θαυμάζομεν, τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ.
ἐπί s genitivom: 'za', 'na'; s dativom: 'kod', 'zbog'; s akuzativom: 'prema', 'protiv';
ἀνδρεία, -ας, ἡ 'hrabrost'; μὲν...δὲ... 's jedne strane...s druge strane...'
11. 'Ο χρόνος τῶν ἀνθρώπων διδάσκαλός ἐστιν.
χρόνος, -ου, ὁ 'vrijeme'; 'učitelj'
12. Τοῖς τῶν φιλοσόφων λόγοις πολλάκις οὐ πιστεύομεν.
πολλάκις 'često'
13. Κακοὺς φέρουσι καρποὺς οἱ κακοὶ λόγοι.
κακός 'loš'; φέρω 'nosim'; καρπός 'plod'

14. Ή φιλοσοφία λέγεται δῶρον τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις.

15. Θαυμάζεσθε, ω̄ φίλοι, ύπο τῶν σοφῶν ἐπὶ τῇ ἐπιστήμῃ.

θαυμάζω 'zadivim se'; ύπο s genitivom: 'od' [u pasivu se odnosi na vršitelja radnje]; s dativom: 'pod', 'ispod'; s akuzativom: 'pod' (pravac); σοφός, -οῦ, ό̄ 'mudrac'; ἐπί s genitivom: 'za', 'na'; s dativom: 'kod', 'zbog'; s akuzativom: 'prema', 'protiv'

16. Σὺν μὲν τῷ θεῷ σώζῃ ἐκ τῶν κινδύνων, διαφθείρεις δ' ἄνευ τύχης.

σύν 's, sa', dat.; σώζω 'spašavam'; κίνδυνος, -ου, ό̄ 'opasnost'; διαφθείρω 'propadam'; ἄνευ 'bez' (s genitivom); δ' ἄνευ = δέ + ἄνευ; τύχη, -ης, ᶷ̄ 'sreća'

17. Οψεύστης λέγει· ψεύδομαι. ψεύδεται ᷂̄ ἀληθεύει;

ψεύστης, -ου, ό̄ 'lažljivac'; ψεύδω (aktiv) 'varam'; ψεύδομαι (medij) 'lažem'; ᷂̄ 'ili'; ἀληθεύω 'govorim istinu'

18. Σωκράτης θαυμάζεται ύπο τῶν φίλων, ὅτι πείθεται τῷ νόμῳ. [ὅτι 'da...']

ύπο s genitivom: 'od' [u pasivu se odnosi na vršitelja radnje]; πείθω 'nagovaram'

19. Εἰ μὲν ύπο τῶν νόμων ἄρχονται, ἄρχειν ἀξίους νομίζομεν τοὺς πολίτας· εἰ δὲ μή, ἀνάξιοι νομίζονται.

εἰ 'ako'; μὲν...δὲ... 's jedne strane...s druge strane...'; ἄρχειν 'vladati' (infinitiv); ἀξιος, -α, -ον 'vrijedan', 'dostojan'; νομίζω 'smatram', 'držim'; πολίτης 'građanin'; μὴ 'ne', negacija uz infinity i imperativ, uglavnom je 'jača' nego oú / oúk.

20. Τὸ μὲν δένδρον γιγνώσκομεν ἐκ τῶν καρπῶν, τὸν δ' ἄνθρωπον ἐκ λόγων καὶ ἔργων.

γιγνώσκω 'spoznam'; καρπός, -οῦ, ό̄ 'plod'; ἐκ (s genitivom) 'iz'; ἔργον, -ου, τὸ 'djelo'

21. Πείθομαι ύπο τῶν λόγων τοῦ φιλοσόφου.

πείθω 'nagovaram'

22. Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι δῆμος ἐλεύθερός εἰσιν.

ἐλεύθερος 'slobodan'

23. Ἐν δὲ τῇ πολιτείᾳ τῶν Ἀθηναίων καὶ δοῦλοί εἰσιν.

πολιτεία, -ας, ᷂̄ 'država', 'ustavno uređenje'; δοῦλος, -ου, ό̄ 'rob'

24. Ἀθήνησιν τὰ τέκνα παιδεύεται ύπο τῶν γραμματικῶν.

Ἀθήνησιν 'u Ateni'; τέκνον, -ου, τὸ 'dijete'; γραμματικός 'učen', 'znanac'

25. Εὔδαιμονίαν νομίζουσιν οἱ φιλόσοφοι τὸν βίον ἀγαθόν.

βίος, -ου, ό̄ 'život'; ἀγαθός 'dobar'

Vježba 3.

1. Nūn μὲν ἀναγιγνώσκομεν, ὅστερον γράψομεν.
nūn 'sada'; ἀναγιγνώσκω 'čitam'; ὅστερον 'kasnije'
2. Οἱ ἀγαθοὶ μαθηταὶ σὺν τῇ ἡδονῇ φιλοσοφίαν μανθάνουσιν.
μαθηταί 'učenici'; σύν 's, sa' (s dativom); ἡδονή, -ης, ḥ 'užitak'; μανθάνω 'učim'
3. Μαθήσεσθε τὴν Ἑλληνικὴν γλῶτταν¹; ¹ γλῶττα atički za γλῶσσα 'jezik'
μαθήσεσθε fut. akt. od μανθάνω 'učim';
4. Αὔριον ἀναγνώσομαι τὸν διάλογον τοῦ Πλάτωνος.
αὔριον 'utra'; ἀναγνώσομαι fut. akt. od ἀναγιγνώσκω 'čitam'
5. Αἱ πραγματείαι τοῦ Ἀριστοτέλους ἀεὶ ἀναγνωσθήσονται.
πραγματεία, -ας, ḥ; 'spis'; ἀναγνωσθήσονται fut. pas. od ἀναγιγνώσκω 'čitam'
6. Τί οὐ πιστεύετε ὅτι ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατος ἔσται;
ὅτι 'da' (veznik izjavne rečenice); ἀθάνατος 'besmrtan'
7. Δικαίους ἀνθρώπους τιμῶμεν.
δίκαιος 'pravedan'; τιμῶ [Κ τιμάω] 'cijeniti', 'poštivati'
8. Δίκαιοι ἄνθρωποι τιμηθήσονται.
τιμηθήσονται fut. pas. od τιμῶ [Κ τιμάω] 'cijeniti', 'poštivati'
9. Κακαὶ βίβλοι φέρουσι βλάβην, κακοὶ λόγοι ἀδικοῦσιν.
κακός, -ά, -όν 'loš, -a, -e'; βίβλος, -ou, ḥ 'knjiga'; φέρω 'nosim'; βλάβη, -ης, ḥ 'šteta';
ἀδικῶ 'činiti nepravdu'
10. Τὰς ἐκ παπύρου βίβλους ἐν τῇ Αἰγύπτῳ εύρισκομεν.
πάπυρος, -ou, ḥ 'papir' (biljka); εύρισκω 'nalazim'
[futur εύρησω, aorist ηὗρον, perfekt ηὕρηκα;
11. Ἐκ Ὁμηρου τὴν ἀρχαῖαν ἀνδρείαν γιγνώσκομεν.
ἐκ 'iz' (s genitivom); "Ομηρος Homer; ἀρχαῖος 'star, -a, -o'; ἀνδρεία, -ας, ḥ 'hrabrost'
12. Οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἴδια κακὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ούκ ἔχουσιν, τὰ δ' ἀλλότρια ἀεὶ
βλήπουσιν.
ἴδιος, -α, -ον 'vlastiti, -a, -o'; ὀφθαλμός 'oko'; ἔχω 'imam'; ἀλλότριος, -α, -ον 'tuđe,
-a, -e'; βλήπω 'gledam', 'vidim'

Vježba 4.

1. Oi nōmoi īščan φύλακες tῆs ἐλευθερίās tῶn 'Athēnaiōwn.
φύλαξ, -κος, ὁ 'čuvar', 'stražar'; ἐλευθερία, -ας, ḥ 'sloboda'
2. 'O ἀνὴr κακὸs oú tὴn φύσιn ἀλλάttεi.
ἀνὴr, ἀνδρόs, ὁ 'muškarac'; φύσιs, -εωs ḥ 'priroda', 'narav'; ἀλλάttω 'mijenjam'
3. 'Etíμωn tὴn μητέra kai tὸn πatέra.
4. Oi πalaiioi φilósophi ጀleγyon, ὅti tpefetai ḥ ψuχή maθήmaSiN.
πalaiós, -ά, -όv 'star, -a, -o'; ὅti 'da', veznik (izjavna rečenica); tpefwa 'hranim';
maθēma, maθēmatos, tó 'znanje'
5. 'H δημokratía 'Hllēnikià tōis πolítaiS išóteta δiéneMeN.
πolítēs, -ou, ὁ 'građanin'; išótēs, išótetaS, ḥ 'jednakost'; δiānēmwa 'dodijeliti'
6. 'En tῆ tῶn 'Eλlēnωn δηmokratía ḥ išótēs tōis πolítaiS δiεnēmeto.
"Eλlēn, "EλlēnoS, ὁ 'Grk'
7. 'O tῆ ἀrētē ēpōmenos eύdaiMωn ēstiv.
ἀrētή, -ῆs, ḥ 'vrlina'; ጀpomai 'slijedim' (deponentni glagol); eύdaiMωn, -ov 'sretan'
8. SωkrátaS ēdīdaSkev ὅti oí ἀnθrōpoi ἀkonteS, oúχ ēkónteS ἀmaprtánouSiN.
diđáska 'podučavam'; ἀkωn, ἀkouSa, ἀkon 'nerado'; ēkōw, ēkoūSa, ēkōn 'rado';
āmaprtánw 'griješim'
9. 'O ἀñr ἀnāgkaños ēsti tōis ἀnθrōpoiS kai tōis ζōoiS kai tōis φutoiS.
ἀñr, ἀéros, ὁ 'zrak'; ζōon, -ou, tó 'životinja', 'živo biće'; φutóv, -oū, tó 'biljka'
10. 'H σaφroisúNη ēkaLeñto ἀrētē koiñή.
σaφroisúNη, -ηs, ḥ 'umjerenost'; kaLéwa 'zvati', 'nazivati'
11. Oi φilósophi 'Iónioi ēnōmíčontō oí tῶn ēpiistēmῶn πatéreS.
nōmíčwa 'nazivam'
12. Oi Pumagorikoi ጀlegyon ὅti oí ἀstéreS eísì θeoí.
ἀstér, ἀstéros, ὁ 'zvijezda'
13. 'H turanNis πolallákis ēstiv ἀrchή kai aítia tῆs ūbrēwaS.
turannis, -ídos, ḥ 'tiranija'; ūbris, ūbrēwaS, ḥ 'obijest'
14. "Ybris ūbriv tíktēi.
tíktwa 'rađam'

15. "Ανθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῶον.
16. 'Αναξαγόρας λέγει τὴν σελήνην οἰκήσεις ἔχειν.
σελήνη, -ης, ḥ 'mjesec'; οἴκησις, -εως ḥ 'naselje'; ἔχω 'imam'
17. Παλαιὸς λόγος ἐστιν· ύγιής ψυχὴ ἐν σώματι ύγιεῖ.
ύγιής, -ές 'zdrav, -a, o'
18. Πλάτων καὶ Ζενοκράτης μαθηταὶ Σωκράτους ἥσαν.
μαθητής, -οῦ, ὁ 'učenik'
19. Τὸν Σωκράτη διὰ τὴν σοφίαν ἐθαυμάζομεν.
διά 'zbog', 'kroz' (s akuzativom)
20. "Ομηρος ὁ ποητὴς ἦν διδάσκαλος τῆς Ἑλλάδος.
ποητής, -οῦ, ὁ 'rjesnik'; διδάσκαλος, -ου, ὁ 'učitelj'; Ἑλλάς, 'Ελλάδος, ḥ 'Grčka'
21. Οἱ Ἀθηναῖοι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων τοῦ μαθήματος καὶ τῶν τεχνῶν
ἐπεμέλοντο.
μάλιστα 'najviše'; "Ελλην, "Ελληνος, ὁ 'Grk'; ἐπιμέλομαι 'brinuti se'; 'skrbiti'
22. Οἱ Σπαρτιάται τὴν ἀνδρείαν πρώτην ἀρετὴν ἐνόμιζον.
Σπαρτιάτης, -ου, ὁ 'Spartanac'; ἀνδρεία, -ας, ḥ 'hrabrost'; πρώτος, -η, -ον
'prvi, -a, -o'; νομίζω 'smatram, 'mislim'
23. Πάντες τοὺς σοφοὺς ἄνδρας τιμῶσιν.
πάντες 'svi'; ἀνήρ, ἀνδρός, ὁ 'muškarac'; τιμῶ 'cijenim', 'poštujem'
- 24 Οἱ διδάσκαλοι Αθηναῖοι ὑπὸ τῶν μαθητῶν κατ' ἀξίαν ἐτιμῶντο.
ὑπό 'od', odnosi se na vršitelja radnje; κατ' ἀξίαν 'po zasluzi': κατ' < κατά
s akuzativom 'u skladu sa', ἀξία, -ας, ḥ 'vrijednost', 'zasluga'
25. Μὴ νικᾶσθε ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικᾶτε τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.
μὴ „jača“ negacija, ide u pravilu uz imperative i infinitive; νικῶ (< νικάω) 'pobijediti';
κακόν, -ή, -όν
26. Οἱ νόμοι τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ ἐπιμελοῦνται.
κοινός, -ή, -όν 'zajednički, -a, -o'; ἐπιμελεόμαι (= ἐπιμελοῦμαι; također: ἐπιμέλομαι)
'brinuti se', 'skrbiti'

Vježba 5.

1. Σοφὸς Πλάτων, σοφώτερος δ' Ἀριστοτέλης, σοφώστερος δὲ Σωκράτης.
μηδέν 'ništa'; ἐλευθερία, -ας ḥ 'sloboda'; τίμιος, -α, -ον 'cijenjen, -a, -o'
2. Μηδὲν τοῖς πολίταις ἐλευθερίας τιμιώτερόν ἔστιν.
φίλος μὲν Πλάτων, ἀλλὰ μᾶλλον φίλος ḥ ἀλήθεια.
φίλος, -ου, ὁ 'prijatelj'; ἀλήθεια, -ας ḥ 'istina'
4. Ο φιλόσοφος ἔγραψεν, ὅτι ὁ νοῦς τάχιστός ἔστιν.
νοῦς, νοῦ, ὁ 'um'; superlativ od ταχύς, -εῖα, -ύ 'brz, -a, -o'
5. Οἱ φυσικοὶ ἐλεγον ὅτι τὸ φῶς θάττόν ἔστι τοῦ νοῦ.
φυσικός, -οῦ ὁ 'fizičar'; φῶς, φωτός, τό 'svjetlost'; θάττον komparativ
od ταχύς, -εῖα, -ύ 'brz, -a, -o'
6. Οὐδέν ἔστιν κακίον βουλῆς κακῆς.
οὐδέν 'ništa'; κακίον komparativ od κακός, -ή, -όν 'loš, -a, -e'; βουλή, -ῆς, ḥ 'savjet'
7. Τί κάλλιον τοῦ ἔργου ἀγαθοῦ ἔστιν;
κάλλιον komparativ od καλός, -ή, -όν 'lijep, -a, -o'; ἔργον, -ου τό 'djelo'
8. Σωκράτης συνεβούλευσε τοῖς φίλοις τὰ κάλλιστα καὶ τὰ δικαιότατα.
συμβουλεύω 'savjetujem'; κάλλιστα superlativ od καλός; δικαιότατα superlativ
od δίκαιος, -α, -ον 'pravedan'
9. Οἱ πλεῖστοι τῶν παλαιῶν ἀνθρώπων τὸν ἥλιον ἔσέβοντο.
πλεῖστοι superlativ od πόλυ; ἥλιος, -ου, ὁ 'sunce', σέβομαι 'obožavam'
10. Ράον εύρισκομεν τὰ εἰς τὸ σῶμα ḥ τὰ εἰς τὴν ψυχὴν χρήσιμα.
ράον komparativ od ράδιος, -α, -ον 'lagan, -a, -o'; ḥ 'nego'; χρήσιμος,
-α, -ον 'koristan, -a, -o'
11. Οἱ "Ελληνες ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας ἐν Μαραθῶνι.
νικάω 'pobijedim'
12. Οἱ Ἀθεναῖοι ἐκαυσαν τοὺς νεκροὺς μετὰ τὴν μάχην.
ἐκαυσαν aorist od καίω 'spalim'; νεκρός, -οῦ, ὁ 'mrtvac'; μετά 'poslije', 'nakon'
(s akuzativom) [s genitivom ima značenje 's, sa']; μάχη, -ης, ḥ 'bitka'
13. Τοῖς κακοῖς μήποτε ἐπίστευσα, ὅτι οὐδέποτε λέγουσι τὴν ἀλήθειαν.
μήποτε, οὐδέποτε 'nikada'; ὅτι 'jer' (kauzalno)

Vježba 6.

1. 'Αριστοτέλης ἔλεξε, ὅτι πάντες οἱ ἀνθρωποι φύσει τῆς ἐπιστήμης ὄρεγονται.
ἔλεξε < ἔ-λεγ-σε; ὄρεγομαι 'težim', s genitivom
2. Θαλῆς ἀρχὴν τῶν πάντων εἶναι ὕδωρ ἔλεγεν.
ὕδωρ, ὕδατος, τό 'voda'
3. Μὴ πᾶσι πίστευε πάντα. Οὐ πεπίστευκα πάντα τὰ λεγόμενα.
πιστεύω 'vjerujem'
4. Πολλοὶ δίκαια λέγοντες ἀδικα πράττουσιν.
πολλοί 'mnogi'; ἀδικος, 2 'nepravedan'
5. Ἡεράκλειτος ὁ φιλόσοφος εἴρηκα, ὅτι ὁ πόλεμος πάντων μὲν πατήρ ἐστι,
πάντων δὲ βασιλεύς.
εἴρηκα perfekt glagola λέγω; πόλεμος, -ou, ὁ 'rat'; βασιλεύς, -έως, ὁ 'kralj', 'vladar'
6. Οἱ πλεῖστοι τῶν Ἀθεναίων ρήτόρων πρὸς χάριν τοῦ δήμου λέγειν εἰώθεσαν.
πλεῖστοι superlativ pridjeva πολύς, πολλή, πολύ 'puno', 'mnogi'; πρός 'za', 'prema',
prijeđlog s akuzativom; χάρις, χάριτος, ḥ 'ljubav', 'hvala' [→ caritas]; εἰώθεσαν 3. lice
množine pluskvamperfekt glagola ἐθίζω 'običavam', 'privikavam se', perfekt εἴωθα
'navikao sam se', 'običavam'
7. Πλάτων πολλάκις ἔλεγεν· "Ομηρος ὁ ποιητὴς πεπαίδευκε τὴν Ἑλλάδα.
πεπαίδευκε perfekt glagola παίδεύω 'obrazovati'
8. Πάντες οἱ φιλόσοφοι ἀεὶ τὴν ἀλήθειαν ἐζητήκασιν.
ἐζητήκασιν pluskvamperfekt glagola ζητέω 'tražim', 'istražujem'
9. Τί οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Σωκράτη θανάτου κεκρίκασιν;
θανάτου 'na smrt'; κεκρίκασιν perfekt glagola κρίνω 'razlučujem', 'sudim', 'prosuđujem'
10. "Εστε ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας, ἦς κέκτησθε.
ἐστε 2. lice množine imperativa glagola εἶναι; ἄξιος 'vrijedan', 'dostojan'; ῆς prevesti 'koju'
[relativna zamjenica, ovdje zapravo genitiv jednine ženskoga roda]; medijalni perfekt
glagola κτάομαι 'stječem' (deponentni glagol)
11. 'Ο νεανίας δακρύει· Ἀλέξανδρος γὰρ τετελεύτηκεν.
νεανίας, -ou, ὁ 'mladić'; δακρύω 'plačem'; γάρ 'jer' (čestica); τετελεύτηκεν perfekt od
τελευτάω 'umirem'

Vježba 7.

1. 'Ο σοφὸς ἐν ἑαυτῷ πάντα τὰ χρήματα ἑαυτοῦ φέρει.
χρῆμα, -ατος, τό 'stvar'; φέρω 'nosim'
2. Οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἑαυτῶν πόλιν καλλίστοις νεώτερος ἐκεκοσμήκεσαν.
κάλλιστος superlativ pridjeva καλός 'lijep'; νεώτερος, νεώτερη, ὁ 'hram'; ἐκεκοσμήκεσαν
pluskvamperfekt glagola κοσμέω 'ukrasim'
4. Ἐμοὶ μὲν τὰ μαθήματα, σοὶ δὲ ἡ γλῶττα 'Ρωμαϊα ἀρέσκει.
ἀρέσκω 'sviđam se'; 'Ρωμαϊος 'latinski', 'rimski'
5. Ἡμᾶς μὲν τὰ ήμέτερα, ὑμᾶς δὲ τὰ ήμέτερα εὐφραίνει.
εὐφραίνω 'razveseljujem'
6. Κοινὴ μήτηρ ήμῶν πάντων οὐκ ἐν τῇ Εύρώπῃ ἔζησε.
ἔζησε aorist glagola ζάω 'živim'
7. Ο οἶκος αὐτοῦ καλός ἐστιν.
8. Ο ήμῶν αὐτῶν διδάσκαλος δίκαιος ἐστι καὶ ἀγαθός, ἀλλὰ σκληρός.
σκληρός 'tvrd', 'strog'
9. Ἐγὼ μὲν τὰ ἐμαυτοῦ πράττω, σὺ δὲ τὰ σεαυτοῦ.
10. "Ελεξε ποιητής τις· βούλομαι δ' ἀρέσκειν πᾶσι. μήποτε ἐμαυτῷ μόνον.
βούλομαι 'hoću'; ἀρέσκω 'sviđam se'; μόνον 'samo'
11. Ἀδικοῦντες δὲ ἄλλοις, ήμεῖς Ἡμᾶς αὐτοὺς ἀδικοῦμεν.
ἀδικῶ (< ἀδικέω) 'činiti nepravdu', s akuzativom; ἄλλος 'drugi'
12. "Αρ' οὐ πράξατε τὰ ήμέτερα; δῆλον ὅτι πράξομεν τὰ ήμέτερα.
ἄρα upitna čestica, 'zar', 'li'; πράξατε futur glagola πράττω; δῆλον 'jasno', 'očito'
13. "Ανευ σωφροσύνης οἱ πολῖται οὐ πολιτεύονται ἐν ἐλευθερίᾳ τε καὶ εἰρήνῃ.
πολιτεύομαι 'vršiti državne poslove', 'vladati'; εἰρήνη, -ης, ἥ 'mir'

Vježba 8.

1. Τίς ἐστι σοφιστής καὶ τί πράττει; σοφιστής ἐστιν, ὃς διδάσκει τὴν ρητορικὴν καὶ λέγει, τίς ἐστιν ἡ σοφία.
διδάσκω 'podučavati'
2. Τούτου τοῦ ἀνθρώπου ὁ λόγος ἐστὶ καλός, ἐκείνου δὲ ἡ πρᾶξις καλλίων.
ἐκεῖνος, -η, -ον 'onaj, ona, ono'; καλλίων komparativ od καλός
3. 'Ο Πλάτων λέγει. 'Η τραγῳδία τῆσδε τῆς πόλεως ἐστιν εὔρημα.
πόλις, -εως, ἡ 'grad' (ovdje Atena); εὔρημα, -ατος, τό 'izum', 'otkriće'
4. Τίνι μᾶλλον πιστεύετε ἢ τῷ διδασκάλῳ ὑμῶν ἢ ἐμοί.
μᾶλλον 'radije', 'više'; πιστεύω 'vjerujem'
5. Τίς ἦν, ὃς ἤγγειλε τὴν γένεσιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; ὁ ἄγγελος Γαβριήλ.
ἤγγειλε aorist glagola ἄγγέλω 'javljam'; ἄγγελος, -ου, ὁ 'anđeo';
γένεσις, -εως, ἡ 'rođenje', 'nastanak'
6. Τίνες φιλοσόφοι ἦσαν, οἵ 'Αθήνεσιν ἐγέννησαν.
'Αθήνεσιν 'u Ateni' [Αθήναζε (<Αθήνας+δε) 'u Atenu']; 'Αθήνηθεν 'iz Atene']; ἐγέννησαν aorist glagola γεννάω 'roditi', 'roditi se'
7. Τίνος λόγοις πιστεύει ὁ ἀνόητος;
ἀνόητος, -ου, ὁ 'bezuman čovjek'
8. Πιστεύετω ὁ ἀπαίδευτος τῷδε ἀνθρώπῳ, ὃς τῆς σοφίας φίλος ἐστίν.
ἀπαίδευτος 'neuk', 'neobrazovan'
9. Τίνα ἀρετὴν ἔχει ὁ οἶνος; ἥδονὴν φέρει.
οἶνος, ου, ὁ 'vino'; ἥδονή, ης, ἡ 'užitak'; φέρω 'nosim'
10. Οἱ 'Αθηναῖοι ταῖς γλαυξὶ φίλοι ἦσαν. ὅθεν ἡ παροιμία· μὴ φέρε γλαῦκας εἰς 'Αθήνας.
γλαῦξ, -κός, ἡ 'sova'; ὅθεν 'odatle'; παροιμία, -ας, ἡ 'poslovica';
εἰς 'u' (prijeđlog s akuzativom)
11. 'Η δὲ παροιμία λέγει, ώς γελοῖόν ἐστιν, εἴ τις περίεργόν τι πράττει.
ώς 'da', 'kako' (veznik, izjavna rečenica); γελοῖον 'smiješno'; εἴ 'kada (veznik);
περίεργον 'suvišan, 'beskoristan'
12. Οἱ ἡμέτεροι πολῖται οὐ πολύ πιστεύουσι τοῖς πολιτικοῖς.
πολίτης, -ου, ὁ 'građanin'; πολιτικός, -οῦ, ὁ 'političar'

Vježba 9.

1. Погледи вијују се као већи деонци глагола.

вијују 'hoću', 'želim', 'nastojim'; 'više'; вијују 'stječem' (deponentni glagol)

2. Ево једног примера који се сматра да је у складу са правилом:

автарија 'samodostatan'; још један 'drugi'; и након тога 'potrebit'

3. Филозофскија појам је већи деонци глагола.

филозоф, -а, је 'prijateljstvo'; филозоф 'cijenim'

4. Филозофскија појам је већи деонци глагола.

филозоф, -а, је 'tijelo'

5. У Србији, као што је то 'Египатски филозоф', је у складу са правилом:

метафоричнији 'Египатски филозоф'

првото 'prvi'; филозоф 'particip aktivnoga prezenta glagola филозоф' 'filozofirati',

'baviti se univerzalnom znanošću'; илјада 'particip aktivnog aorista (jaka aorisna osnova)

глагола 'је' 'idem'; метафоричнији 'aorist glagola метафоричнији 'uvodim'